

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 305/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., Advokátska kancelária..., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v bližšie neoznačenom konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v bližšie neoznačenom konaní (súdny exekútorom bola vec vedená pod sp. zn. EX 4410/2010, pozn.).

Sťažovateľka (oprávnená) v označenej veci písomným návrhom požiadala zvoleného súdneho exekútora o vykonanie exekúcie pre pohľadávku, ktorá jej vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 3760581 uzatvorenej s dlžníčkou Z. T.

Súdny exekútor postupujúc podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov následne požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd túto žiadosť prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovenej lehote.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do dňa spísania ústavnej sťažnosti rozhodol len čiastočne napriek tomu, že vec nevykazuje prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžaduje takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť jeho posúdenie, resp. rozhodnutie v označenej veci. Podľa sťažovateľky *„Z pohľadu platného práva... nie je možné akceptovať stav, kedy exekučný súd... poverí súdneho exekútora výkonom exekúcie len pre časť pohľadávky oprávneného a o právnom osude zostávajúcej časti pohľadávky nerozhodne (či už pozitívne udelením poverenia alebo negatívne zamietnutím žiadosti).“*.

Sťažovateľka v sťažnosti neuviedla spisovú značku, pod ktorou sa napádané exekučné konanie vedie, pretože podľa nej toto konanie môže identifikovať len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe.

Vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu sťažovateľka podala opakovane žiadosti o informáciu o stave konania, ako aj sťažnosť v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) na prietahy v ňou iniciovanom exekučnom konaní predsedovi okresného súdu (ktorú však ústavnému súdu nedoručila, pozn.). Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že na túto sťažnosť nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní (bližšie nekonkretizovanom) boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a aby sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom..., ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Citované ustanovenia § 20 ods. 1 až 3 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahujú aj na sťažnosti podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je

ústavný súd viazaný pritom návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu (ktorý koncipoval samotný návrh, pozn.) v texte sťažnosti ani v jej petite neuviedla spisovú značku, pod ktorou je ňou namietané konanie vedené okresným súdom, a ani ústavnému súdu s návrhom nedoručila relevantné (k návrhu sa vzťahujúce) písomné podklady, hoci napr. na prvom liste návrhu uvádza, že tvoria prílohu tohto návrhu (s označením „*listiny podľa textu*“, pozn.).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to osobitne v prípade, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta). Na uvedenom nič nemení ani sťažovateľkino tvrdenie, že jej dosiaľ nebola zo strany okresného súdu oznámená spisová značka konania, pod ktorou sa jej exekučné konanie vedie. Sťažovateľka totiž žiadnym dôkazom nepreukázala, že by tento údaj žiadala oznámiť, resp. že jej ho okresný súd odmietol

sprístupniť. Navyše, právny zástupca nepochybne disponuje/mal by disponovať účinnjším prostriedkom, na základe ktorého je možné zistiť na okresnom súde požadované skutočnosti, ako len prípadné formálne zaslanie písomnej žiadosti, ak vôbec takáto žiadosť bola zaslaná (sťažovateľka v sťažnosti neuvádza ani dátum, kedy tak mala urobiť). V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že v okolnostiach danej veci by skutočnosť, že sa sťažovateľka formálne obrátila na okresný súd, aby jej oznámil spisovú značku súdneho konania, mohla mať svoj význam vtedy, ak by okresný súd výslovne odmietol sťažovateľke (jej právnomu zástupcovi) požadované skutočnosti oznámiť, k čomu nedošlo, resp. toto sťažovateľka netvrdila.

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Na základe uvedených skutočností ústavný súd zastáva názor, že sú splnené predpoklady na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, poukazujúc pritom aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, ktorými už odmietol z obdobných dôvodov v zásade identické sťažnosti sťažovateľky (pozri napr. uznesenia vo veciach vedených pod sp. zn. II. ÚS 218/2012, sp. zn. II. ÚS 254/2012, sp. zn. I. ÚS 284/2012, sp. zn. I. ÚS 306/2012, sp. zn. III. ÚS 263/2012, sp. zn. III. ÚS 275/2012).

Ústavný súd tiež pripomína, že v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona o súdoch. Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri

ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka nepreukázala/nedoložila podanie kvalifikovanej sťažnosti na prietahy v súdnom konaní adresovanej predsedovi súdu. Táto skutočnosť by sama osebe bola dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť vyplývajúcu z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Napokon ústavný súd pripomína, že pokiaľ ide o námietku riadneho nevybavenia sťažnosti sťažovateľky na prietahy v konaní predsedom okresného súdu, sťažovateľka mohla podať sťažnosť podľa § 63 a nasl. zákona o súdoch aj predsedovi nadriadeného krajského súdu, aby vo veci urobil nápravu, čo však z jej sťažnosti nevyplýva.

Z uvedených dôvodov ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka sa domáha ochrany svojich práv v napadnutom konaní prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy tiež predčasne, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu neprípustnosti.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu neprípustnosti.

Rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky sa už ústavný súd nezaoberal, pretože vzhľadom na opísané okolnosti prípadu a ustálené právne závery rozhodovanie o nich sa stalo bezpredmetným.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2012